

Sinematografik Ortak Yapım Üzerine Avrupa Sözleşmesi

(Bu mevzuat sayfa ları Kültür ve Turizm Bakan lığı Teftiş Kurulu Başkan lığı tarafından derlenmekte ve güncellenmektedir.)

Aşağıdaki Sözleşme 14/04/2004 tarih ve 25433 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan 5115 Sayılı "Sinematografik Ortak Yapım Üzerine Avrupa Sözleşmesinin Onaylanması nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" ile onaylanmıştır.

Önsöz

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi devletler ve Avrupa Kültürel Sözleşmesi'ne taraf diğer devletler, Avrupa Konseyi'nin amacı üyelerinin arasında daha büyük birlikteliği sağlamak amacıyla usulüne göre, özellikle ortak miraslarını oluşturan prensip ve idealleri korumak ve desteklemektir;

Yaratıcılık hürriyeti ve ifade hürriyetinin bu prensiplerin temel unsurlarını oluşturduğunu dikkate alarak;

Avrupa Kültürel Sözleşmesi'nin amaçlarından birinin de çeşitli Avrupa ülkelerinin kültürel çeşitliliğini savunmak olduğunun bilincinde olarak;

Avrupa çapında kültürel çeşitliliğin bir unsuru olarak sinematografik ortak yapımların kuvvetlendirilmesi gereğine inanarak;

Bu prensiplerin geliştirilmesi kararlaştırılmış olup, audiovisual (sesli-görsel) sahada ve sinema üzerine Bakanlar Komitesinin tavsiyeleri hatırlanarak, ve özellikle Avrupa'da audiovisual üretimin teşviki üzerine R (86) 3 No.lu tavsiye kararı;

Avrupa'da sinematografik ortak yapımın geliştirilmesine yeni bir itici güç verildiğinin ve Avrupa sinematografik ortak yapımı teşvik endişelerini karşılayan Eurimages, audiovisual çalışmalar ve yaratıcı sinematografik'in dağıtımı ve ortak yapımının desteklenmesi için Avrupa Fonu'nun yaratılması kabul edildiğinin bilincinde olarak;

Bu kültürel hedefin başarılması bir bütün olarak, Avrupa çok taraflı sinematografik ortak yapımlara kendilerini uyarlamaya tanımlayıcı kuralların konulması ve üretimi artırma yolunda ortak bir çaba gösterilmesi sayesinde olacağını kavrayarak;

Sinematografik ortak yapım alanında Avrupa işbirliğini teşvik ve kısıtlamaları azaltmaya yönelik ortak kuralların kabul edilmesini dikkate alınarak,

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır:

Bölüm I

Genel şartlar

Madde 1 – Sözleşmenin amacı

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler Avrupa sinematografik ortak yapımını aşağıdaki şartlara göre teşvik etmeyi üstlenmişlerdir.

Madde 2 – Kapsam

1. Bu Sözleşme, Taraf Devletlerin bölgesinde meydana gelen çok taraflı ortak yapım alanında taraflar arasındaki ilişkileri düzenler.

2. Bu Sözleşme:

a Sözleşmenin üç farklı Taraf Devletinde kurulu, en az üç ortak yapımcıyı içine alan ortak yapımlara; ve

b Sözleşmenin üç farklı Taraf Devletinde kurulu, en az üç ortak yapımcıyı içine alan ortak yapımlara ve Taraf Devletlerde kurulmamış bir veya daha fazla ortak yapımcılara uygulanır. Ne var ki, Sözleşme Taraflarında kurulu olmayan ortak yapımcıların toplam katkısı, yapımın toplam maliyetinin %30'unu geçemez.

Her türlü durumda, bu Sözleşme, bir ortak yapım çalışması ancak aşağıda 3. Maddenin 3. Fıkrasında tarif edilen Avrupa sinematografik çalışması tanımına uyması şartıyla uygulanabilir.

3. Bu Sözleşmenin Tarafları arasında akdedilen ikili anlaşmaların şartları ikili ortak yapımlarda uygulanmaya devam eder.

Çok taraflı ortak yapımlar bakımından, bu Sözleşmenin şartları Sözleşme tarafları arasındaki ikili anlaşmaların üzerindedir. Bu Sözleşmenin şartlarına aykırı olmayan ikili ortak yapımlarla ilgili şartlar yürürlükte kalır.

4. Bu Sözleşmenin iki Tarafı arasındaki ikili ortak yapımı düzenleyen her hangi bir anlaşmanın yokluğunda, Sözleşme ikili ortak yapımlara da, 20. madde hükümlerine göre Taraflardan biri tarafından bir ihtirazı kayıt konmadıkça uygulanır.

Madde 3 – Tanımlamalar

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından:

a “sinematografik çalışma” terimi sinemalarda gösterilmek üzere tasarlanmış ve her bir Tarafın yürürlükteki film endüstrisini düzenleyen şartlarına uyan özellikle film (fiction), çizgi film ve belgesellerin sinematografik çalışmaları, orta veya herhangi bir uzunluktaki bir çalışma anlamında;

b “ortak yapımcılar” terimi bu Sözleşme Taraflarında kurulu sinematografik

yapım şirketleri veya yapımcıları ve bir ortak yapım sözleşmesi vasıtasıyla bağlı olanlar anlamında;

c “Avrupa Sinematografik çalışma” terimi bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olan Ek 2’de düzenlenen şartları karşılayan bir sinematografik çalışma anlamında;

d “çok taraflı ortak yapım” terimi yukarıda 2. Madde’nin 2. fıkrasında tanımlanan en az üç ortak yapımcının sinematografik çalışması anlamındadır.

Bölüm II

Ortak yapımlara uygulanacak kurallar

Madde 4 – Ulusal filmlere benzeşme

1. Çok taraflı ortak yapımlar olarak yapılan ve bu Sözleşmenin kapsamı içine giren Avrupa sinematografik çalışmaları ortak yapımın ilgilisi bu Sözleşme Taraflarından olan her birinde yürürlükte olan yasal ve düzenleyici şartlar vasıtasıyla ulusal filmlere layık görülen menfaatlere hak kazanırlar.

2. Bu Sözleşmenin şartlarına ve ortak yapımcının kurulu bulunduğu Taraf Devlette yürürlükteki yasal ve düzenleyici şartlara uygun olarak, her bir ortak yapımcıya sağlanacak menfaatler ortak yapımcının kurulu bulunduğu Taraf Devletçe sağlanacaktır.

Madde 5 – Ortak yapım statüsünü elde etme koşulları

1. Herhangi bir sinematografik ortak yapım çalışması, ortak yapımcıların kurulu bulunduğu Taraf Devletlerin yetkili otoritelerinin istişareleri sonrasında ve Ek 1’de düzenlenen prosedüre uygun olarak onanmasına bağlıdır. Söz konusu ek, bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

2. Ortak yapım statüsü için başvurular Ek 1’de düzenlenen prosedüre göre yetkili otoriteler tarafından onanmak üzere teslim edilecektir. Sanatsal, parasal ve teknik konuları ilgilendiren baştaki taahhütlere uyulmaması durumu dışında, bu onama nihaidir.

3. Açıkça şiddeti savunan veya pornografik bir yapıdaki projeler ya da insanlık onuruna açıkça saldıranlar ortak yapım statüsüne geçirilemez.

4. Ortak yapım statüsü vasıtasıyla sağlanan faydalar yeterli teknik, parasal güce sahip ve yeterli profesyonel ehliyete sahip ortak yapımcılara tanınır.

5. Her bir Akit Devlet yukarıda 2’nci fıkrada sözü edilen yetkili otoriteleri imza sırasında, onaylama belgelerinin tevdiinde, kabulde, onamada veya katılmada yapılan bir açıklama ile oluşturur. Bu açıklama daha sonraki bir tarihte tadil edilebilir.

Madde 6 – Her bir ortak yapımcının katkı payları

1. Çok taraflı ortak yapımlarda, sinematografik çalışmanın yapımındaki toplam maliyete en az katkı % 10'dan az olamaz ve en fazla katkı % 70'i geçemez. En az katkı % 20'den az olduğunda ilgili Taraf ulusal yapım destek planlarını kullanmayı azaltabilir veya kapatabilir.

2. Bu Sözleşme, Madde 2, fıkra 4'deki düzenlemelere göre iki Taraf arasındaki bir anlaşmanın yerini aldığı anda, en az katkı sinematografik çalışmanın toplam yapım maliyetinin % 20'sinden az olamaz ve en çok katkı % 80'ini geçemez.

Madde 7 – Ortak yapımcıların hakları

1. Bir ortak yapım anlaşması her bir ortak yapımcıya ses ve resimlerin negatif orjinalleri üzerinde ortak sahiplik garantisi vermelidir. Anlaşma, bu negatife ortak yapımcılar tarafından karşılıklı olarak belirlenmiş bir yerde tutulması ve onlara serbest ulaşma garantisi veren şartlar içermelidir.

2. Bir ortak yapım anlaşması her bir ortak yapımcıya negatifler arasında veya her türlü başka kopyalama ortamı garantisini vermelidir.

Madde 8 – Teknik ve sanatsal katılım

1. Her bir ortak yapımcının katkısı etkin teknik ve sanatsal katılımı içerir. Prensip olarak ve Tarafları bağlayan uluslararası yükümlülüklerle uyumlu olarak, ortak yapımcıların katkıları yaratıcı, teknik ve sanatsal personel, oyuncular ve tesisler, yatırımlarına orantılı olmak zorundadır.

2. Tarafları bağlayan uluslararası yükümlülükler ve senaryonun gereksinimleri teknik ve set çalışanları film çekilmesine katılan, çalışma ortak yapımındaki ortakların devletinin uluslarından oluşurlar ve yapım sonrası normal olarak bu devletlerde yerine getirilir.

Madde 9 – Parasal ortak yapımlar

1. Madde 8'deki şartlara ve Tarafların yürürlükteki kendi hukuk ve düzenlemelerindeki özel şartlarına ve sınırlamalarına bakılmaksızın, ortak yapımlara eğer aşağıdaki şartları karşılıyorsa, bu Sözleşmeye göre ortak yapım statüsü verilebilir:

a. sadece parasal da olsa, ortak yapım anlaşmasına uygun olarak bir veya daha fazla azınlık katkıları, her bir ulusal payın, yapım masraflarının % 10'undan ne aşağı ne de % 25'inden fazla olmaması şartıyla içeren;

b. etkin teknik ve sanatsal katkı sağlayan çoğunluk ortak yapımcısı, sinematografik ortak çalışma şartlarını taşıdığı anda kendi ülkesinde bir ulusal çalışma olarak tanınmayı içeren;

c. bir Avrupalı kimliğini ilerletmeye yardım eden; ve

d. alınının dağıtımı için şartları içeren anlaşmalar ortak yapımında düzenlenmektedir.

2. Parasal ortak yapımların ortak yapım statüsüne hak kazanmaları yetkili otoritelerin her bir durum için onamalarında, özellikle aşağıdaki 10'uncu

maddenin şartlarını hesaba katmaları halinde verilir.

Madde 10 – Genel bütçe

1. Sinematografik çalışmaların ortak yapımında hem yatırılan toplam miktar, hem sanatsal ve teknik katılım bakımından tarafların sinematografik ilişkilerinde genel bir bütçe tutulmalıdır.

2. Makul bir süreden sonra bir veya daha fazla Taraf ile ortak yapım ilişkilerinde bir bütçe açığı gözleyen Taraf, kendi kültürel kimliğini koruma bakımından, sonraki bir ortak yapımın onanmasını ilgili Taraf veya Taraflarca sinematografik ilişkileri dengeleninceye kadar engelleyebilir.

Madde 11 – Giriş ve ikamet

Yürürlükteki uluslararası yükümlülüklerle, yasa ve tüzüklere uygun olarak, bir ortak yapımda katılımcı Taraflardan her biri diğer Tarafların sanatsal ve teknik personeline giriş ve ikametinin yanısıra bölgesinde çalışma izinlerini de sağlar. Aynı şekilde, her bir Taraf bu Sözleşmenin konusuna giren sinematografik çalışmaların yapım ve dağıtımını için gerekli malzemenin geçici ithal ve yeniden ihracına izin verir.

Madde 12 – Ortak yapımcı ülkelerin tanıtım yazıları

1. Ortak yapımcı ülkeler ortak yapıt sinematografik çalışmalarda tanıtım yazılarıyla belirtilir.

2. Bu ülkelerin isimleri tanıtım yazı başlıklarında, reklam ve promosyon malzemesinde ve sinematografik çalışmalar gösterime girdiğinde açıkça zikredilir.

Madde 13 – İhraç

Ortak bir sinematografik çalışmanın ihracı durumunda, ithalatın kotalara bağlı olduğu ve ortak yapımcı Taraflardan birinin kendi sinematografik çalışmalarını ithal eden ülkeye serbest giriş hakkı bulunmadığında:

a. sinematografik çalışma normal olarak katılımında çoğunluğu olan ülkenin kotasına katılır;

b. sinematografik çalışmanın değişik ülkelerin eşit katılımlarından oluşması durumunda, sinematografik çalışma ithal eden ülkeye ihracat açısından en iyi fırsatları tanıyan ülkenin kotasına dahil edilir;

c. yukarıdaki a ve b fıkralarındaki şartlar uygulanamadığında sinematografik çalışma yönetmeni sağlayan Tarafın kotasına sokulur.

Madde 14 – Diller

Ortak yapım statüsü düzenlenirken, Taraflardan birinin yetkili otoritesi kurulu ortak yapımcıdan sinematografik çalışmanın son versiyonunun o Tarafın dillerinden biriyle yapılmasını talep edebilir.

Madde 15 – Festivalier

Ortak yapımcılar başka türlü karar vermedikçe, ortak yapım sinematografik çalışmalar uluslararası festivallerde ortak yapımda çoğunluğu oluşturan Tarafın kurulu olduğu, veya eşit parasal katılımı, yönetmeni sağlayan Tarafça gösterilir.

Bölüm III

Son şartlar

Madde 16 – İmza, onaylama, kabul, katılma

1. Bu Sözleşme Avrupa Konseyi Devletleri üyelerinin imzalarına açıktır ve Avrupa Kültürel Sözleşmesine taraf diğer devletler rızalarını şu yollarla açıklayabilirler:

- a.** çekince koymaksızın imzalama, onaylama, kabul veya katılma; veya
- b.** onaylamaya bağılı imzalama, kabul veya katılma, onaylamayı izleyen bir kabul veya katılma.

2. Onaylama, kabul veya katılım veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde 17 – Yürürlüğe giriş

1. Sözleşme, Avrupa Konseyine üye en az dört üyenin dahil olduğu beş devletin Madde 16'daki şartlara uygun olarak Sözleşmeye bağılı kalmaya razı olduklarını açıklamaları tarihinden sonra üç aylık bir sürenin sona ermesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

2. Sözleşmeye bağılı olmak üzere rızasını sonradan açıklayan herhangi bir imzalayan devlet bakımından Sözleşmenin yürürlüğe girmesi imza veya onaylama, kabul veya katılım belgesinin tevdi tarihinden sonra üç aylık bir sürenin geçmesini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 18 – Üye olmayan Devletlerin katılımı

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi kurucu anlaşmasının 20.d maddesince öngörülen çoğunluk tarafından alınan bir kararla ve Bakanlar Komitesi'nde yer almaya yetkili Sözleşmeyi imzalayan devletlerin temsilcilerinin ittifakla oylamasıyla, Avrupa Konseyi'ne ve Avrupa Ekonomik Topluluđu'na üye olmayan herhangi bir Avrupa Devletini bu Sözleşmeye uymaya davet edebilir.

2. Avrupa Ekonomik Topluluđu veya her hangi bir katılımcı Devlet bakımından bu Sözleşme, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine katılım belgelerinin tevdi edildiği tarihten sonra üç aylık bir sürenin geçmesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

Madde 19 – Ülkesel hüküm

1. Her Devlet, bu Sözleşmenin uygulanacağı ülke veya ülkeleri, imza sırasında veya onaylama, kabul, tasvip veya katılım belgelerini tevdi ettiği sırada belirleyebilir.

2. Her Taraf Devlet, daha sonraki bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla, bu Sözleşmenin uygulanmasını beyanında belirleyeceği başka bir ülkeye teşmil edebilir. Böyle bir ülke bakımından, Sözleşme beyanının Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden üç aylık bir sürenin geçmesinden sonra izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girer.

3. Önceki iki fıkra uyarınca yapılan her hangi bir beyan, böyle bir beyanda belirtilen herhangi bir ülke bakımından, Genel Sekretere bildirimde bulunularak geri çekilebilir. Geri çekme Genel Sekreter tarafından bildirim alınması tarihinden üç aylık bir sürenin geçmesinden sonra izleyen ayın ilk günü tesir icra eder.

Madde 20 – Çekinceler

1. Her Devlet, imza sırasında veya onaylama, kabul, tasvip veya katılım belgelerinin tevdi sırasında 2'nci maddenin 4'ncü fıkrasının bir ya da daha fazla Taraf ile ikili ortak yapım ilişkilerinin uygulanmayacağını beyan edebilir. Dahası, Madde 9, fıkra 1.a da düzenlenenden farklı en fazla katılım payı düzenleme hakkını saklı tutabilir. Başka çekince konulamaz.

2. Yukarıdaki fıkraya göre çekince koymuş olan her hangi bir Taraf bunu Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak tamamen veya kısmen geri çekebilir. Bu geri çekme Genel Sekreter tarafından bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 21 – Fesih

1. Bir Taraf Devlet, her hangi bir zaman, bu Sözleşmeyi Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı yazılı bir bildirim ile feshedebilir.

2. Bu fesih keyfiyeti bildirim Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten itibaren altı aylık bir sürenin geçmesini takibeden ayın birinci günü tesir icra eder.

Madde 22 – Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi tüm Devletlere, Avrupa Ekonomik Topluluğuna ve bu Sözleşmeye katılan veya buna davet edilen her hangi bir devlete:

- a.** Her imzalamayı;
- b.** Her onaylama, kabul, katılım veya tasvip belgesinin tevdi edilmesini;
- c.** Bu Sözleşmenin 17, 18 ve 19. Maddelerine uygun olarak yürürlüğe girdiği bir tarihi;
- d.** 5. Maddenin 5. fıkrasına göre yapılan her bildirim;

e. 21. Maddeye göre yapılan her fesih bildirimini;
f. bu Sözleşmeyi ilgilendiren başka diğer her türlü işlem bildirim ve yazışmayı bildirecektir.

Usulüne göre yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivinde saklanacak her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde 2 Ekim 1992 tarihinde Strasbourg' ta imzalanmış olup onaylanmış kopyalar Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından 16. Maddenin 1. Fıkrasında zikredilen devletlere, Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye devletlere ve bu Sözleşmeyi onaylamak üzere davet edilmiş olan herhangi bir devlete gönderilecektir.

Ek I

Başvuru Yöntemi

Bu Sözleşmenin şartlarından yararlanma bakımından Taraflarda kurulu ortak yapımcılar çekim başlamasından iki ay önce ortak yapım statüsü için başvuruda bulunur ve buna aşağıda listesi verilen belgeler eklenir. Bu belgeler, diğer Tarafın otoriteleriyle iletişimlerinde kullanmak üzere yetkili otoritelere yeterli sayıda en geç çekim başlamadan bir ay öncesine kadar:

- kendi ticareti için kullanmak üzere çalışmanın telif hakkını satın aldığı gösteren anlaşma veya başka bir kanıtın bir adet kopyası;
- detaylı bir delil (script);
- ilgili ülkelerin her birinden sanatsal ve teknik katılımcıların bir listesi;
- detaylı bir hesap ve finans planı;
- sinematografik çalışmanın bir yapım programı;
- ortak yapımcılar arasında imzalanan ortak yapım anlaşması. Bu anlaşmanın ortak yapımcılar arasında bölgelerin veya alıncıların dağıtımı için hükümler de içermesi şarttır.

Başvuru ve diğer belgeler, mümkünse, teslim edilecek yetkili otoritelerin dilinde sunulur.

Yetkili ulusal otoriteler başvuru ve ekli belgeleri alınca birbirlerine gönderirler. Parasal katılımı çok olan Tarafın görüşü alınıncaya kadar parasal katılımı az olan Tarafın yetkili otoritesi onaylama yapamaz.

Ek II

1. 3.Maddenin 3. fıkrası bakımından bir sinematografik çalışma, aşağıda serdedilen Avrupai unsurlar şemasına göre muhtemel 19 toplam puandan en az 15 puanı almayı başarırsa Avrupalılık payesi alır.

2. Senaryonun gerekleri bakımından yetkili otoriteler, birbirleriyle danıştıktan sonra, eğer çalışma bir Avrupa kimliği gösteriyorsa, çalışmaya normalde gerekli olan 15 puandan daha az bir puan sayısıyla ortak yapım statüsü verebilirler.

<u>Avrupalılık unsurları</u>	<u>Ağırlık Puanları</u>
<i>Yaratıcı grup</i>	
Yönetmen	3
Metin yazarı	3
Kompozitr	1
	7
<i>İcracı grup</i>	
Başrol	3
İkinci rol	2
Üçüncü rol	1
	6
<i>Teknik alıřanlar grubu</i>	
Kameraman	1
Ses kayıtçısı	1
Editör	1
Sanat yönetmeni	1
Stüdyo veya çekim mekanı	1
Yapım sonrası mekanı	1
	6

nemli not:

a. Başrol, ikinci ve üçüncü roller çalışılan gün sayısına göre tayin edilir.

b. 8. Madde bakımından “sanatsal” terimi yaratıcı ve icracı gruplara; “teknik” terimi, teknik çalışanlar grubuna göndermede bulunmaktadır